

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/308/2021
Identifikačné číslo spisu:	6619204067
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6619204067.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: W. V., nar. XX. októbra XXXX, bytom V. 7, právne zastúpená JUDr. Erikou Golskou, advokátkou, so sídlom AK T.G. Masaryka 7, Lučenec proti žalovaným: 1/ E. V., nar. XX. U. XXXX, bytom G., L. F. 9, 2/ E. X., nar. X. R. XXXX, bytom G., P. XXXX/XX, v konaní o povolenie obnovy konania Okresného súdu Lučenec sp.zn. 13C/159/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 11Co/18/2021-170 zo dňa 22.04.2021, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Priznáva žalovaným 1) a 2) proti žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej „odvolací súd“) podľa § 382 ods.1,2 CSP potvrdil rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k.17C/30/2019-137 zo dňa 03.12.2020 (ďalej „súd prvej inštancie“), ktorým zamietol žalobu žalobkyne o povolenie obnovy konania Okresného súdu Lučenec sp.zn. 13C/159/2014, právoplatne skončeného dňa 29.09.2017 rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 13C/159/2014 - 90 zo dňa 28.05.2015, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobkyne o určenie vlastníckeho práva k bytu č. X v bytovom dome sup.č.XXXX v G. ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co/612/2015-117 zo dňa 29.06.2017.

2. Odvolací súd sa stotožnil so zisteniami súdu prvej inštancie. Podstatou pôvodného súdneho konania sp.zn. 13C/159/2014 bola skutočnosť, že dňa 27.09.2001 bola uzavretá Zmluva o uzavretí kúpno-predajnej zmluvy, v zmysle ktorej sa v právnom postavení predávajúceho malo na žalovaného 1/ v postavení kupujúceho previesť vlastnícke právo k predmetnému bytu. Žalobkyňa v priebehu celého konania tvrdila, že kúpnu zmluvu zo dňa 27.09.2001 nepodpísala a s najväčšou pravdepodobnosťou to za ňu podpísala jej sestra W. L., ktorá už v čase uzavretia predmetnej zmluvy bola priateľkou žalovaného 1/, na ktorého bol byt prevezený. V pôvodnom konaní navrhla vykonať dôkaz - znalecké skúmanie pravosti podpisu predávajúceho na kúpnej zmluve znalcom z odboru písomoznalectva, okresný súd jej

návrhu na doplnenie dokazovania nevyhovelo a z toho dôvodu na základe nesprávne zisteného skutkového stavu jej žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zamietol. Odvolací súd v konaní vedenom pod sp.zn. 16Co/612/2015 svojím rozsudkom zo dňa 29.06.2017 napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Vo veci bolo vedené dovolacie konanie, v ktorom Najvyšší súd SR uznesením, sp.zn. ICdo/233/2017 zo dňa 18.12.2018 podané dovolanie odmietol.

3. Odvolací súd uzavrel, že prípustnosť povolenia obnovy konania podľa ustanovenia § 397 písm. a) C.s.p. je daná vtedy, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Ak v danom prípade žalobkyňa poukazovala na znalecký posudok, ktorý si dala vypracovať po právoplatnom skončení konania vedenom na okresnom súde pod sp.zn. 13C/159/2014, je zrejmé, že takýmto dôkazom v pôvodnom konaní nedisponovala; ide o nový dôkaz. Podstatné je, že v pôvodnom konaní vykonanie znaleckého dokazovania za účelom zistenia pravosti jej podpisu na zmluvnej dokumentácii navrhla, takýto návrh na vykonanie dokazovania súd prvej inštancie zamietol a odvolací súd takýto postup súdu prvej inštancie nepovažoval za dôvod pre zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia okresného súdu a v pôvodnom konaní vydaný rozsudok okresného súdu potvrdil.

4. Proti tomu rozsudku podala žalobkyňa v zastúpení advokátom včas dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, s tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala je patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V úvode dovolania zopakovala doterajší priebeh konania a jej argumentáciu z pôvodného konania. V dovolaní ďalej uviedla, že s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici nemožno súhlasiť, keďže zastávam názor, že tomuto rozhodnutiu predchádzal procesný postup súdu, ktorým mi bolo znemožnené ako strane sporu, aby som uskutočňovala procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo je dôvodom podaného dovolania s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Zároveň v dôsledku rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím prvostupňového súdu došlo k porušeniu môjho Ústavou SR garantovaného práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 a nasl. Ústavy SR. Zastávam názor, že podstatou jej práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces bolo právo, aby nestranný a nezávislý súd, ktorý vec prejednal a vo veci rozhodol /t.j. prvostupňový a tiež odvolací súd/ sa zaoberal dôkazom, ktorý som predložila ako prílohu svojej žaloby na obnovu konania, a teda znaleckým posudkom číslo 15/2019 zo dňa 29.07.2019 znalca JUDr. L. M., ktorý predstavoval najpodstatnejší dôkaz pre úspešnosť v konaní o povolenie obnovy konania. Avšak Okresný súd Lučenec a ani Krajský súd v Banskej Bystrici si nespĺnil svoju zákonnú povinnosť a tento dôkaz v konaní nehodnotil, ba priamo v odôvodnení rozsudkov súdom obidvoch inštancií mnou predložený dôkaz obidva súdy opomenuli. Takýmto procesným postupom došlo k porušeniu môjho práva na spravodlivý súdny proces a súdnu ochranu s tým súvisiaceho vlastníckeho práva. V závere opätovne zdôraznila, že svoje vlastnícke právo k bytu č. X na P. ulici v G. do dnešného dňa nepreviedla na inú osobu, pretože podpis na kúpnej zmluve zo dňa 27.09.2001 nie je môj vlastný podpis. Napriek tomu, nemôžem realizovať svoje dielčie oprávnenia, ktoré sú zákonným obsahom vlastníckeho práva Jediným orgánom, ktorého rozhodnutie je spôsobilé napraviť tento protiprávny stav, je nestranný nezávislý súd, avšak doposiaľ som sa nedomohla efektívnej ochrany, ktorú by jej súdna moc mala poskytnúť. Navrhovala, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaní 1) a 2) sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadrili.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dovolanie podľa § 447, písm. f) odmietol, pretože nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

7. Podľa § 420, písm. f) CSP Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 397, písm. a) CSP Proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

9. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany.

10. Preskúmaním veci dovolací súd z pripojeného spisu Okresného súdu Lučenec sp.zn. 13C/159/2014 zistil, že žalobkyňa návrh na vykonanie znaleckého dokazovania znaleckým skúmaním znalcom z odboru grafológie označila ako navrhovaný dôkaz už v žalobe o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, podanej dňa 25.11.2014 (čl. 3). V tomto pôvodnom konaní bola zastúpená advokátkou. Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 9.2.2015 vo veci sp.zn. 13C/159/2014 v uznesení o odročení uviedol, že bude zvážené nariadenie znaleckého dokazovania súdnym znalcom z odboru písomoznalectvo - grafológia. Následne na pojednávaní dňa 13.4.2015 Okresný súd Lučenec postupoval podľa § 118 ods. 2, § 100 ods. 1 O.s.p. s tým, že účastníkom bolo dané poučenie ohľadom ďalšieho dokazovania a právneho posúdenia veci ako sa súdu javí : „Účastníci konania boli poučení o tom, že za nesporné súd považuje tú skutočnosť, že došlo k podpisu zmluvy medzi odporcom v 1. rade a označenou navrhovateľkou, pričom spornou skutočnosťou zostáva či tento podpis je v skutočnosti aj podpisom navrhovateľky. Predmetnú vec súd posúdi v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. v spojení s § 39 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúcim neplatnosť právnych úkonov a kúpnu zmluvu, avšak aj s poukazom na § 3 Občianskeho zákonníka upravujúceho problematiku dobrých mravov vo vzťahu tak k navrhovateľke ako aj správaniu sa odporcov. Z uvedeného dôvodu preto nebude súd nariaďovať zatiaľ znalecké dokazovanie vo vzťahu k pravosti podpisu navrhovateľky príslušným grafológom". Na pojednávaní dňa 11.05.2015, pred záverečným návrhom právna zástupkyňa žalobkyne opätovne navrhla na určenie pravosti podpisu vykonanie znaleckého dokazovania znalcom z odboru grafológie. Odvolací súd ani dovolací súd v pôvodnom konaní vadu procesného postupu zamietnutím návrhu na vykonanie tohto dôkazu nezistil.

11. Z obsahu spisu Okresného súdu Lučenec sp.zn. 13C/159/2014 vyplýva, že sestra navrhovateľky W. L. odmietla na pojednávaní pred Okresným súdom Lučenec dňa 19.01.2015 ako svedkyňa vypovedať podľa § 126 OSP a uviedla že „ Odmietam svedeckú výpoveď vzhľadom na to, že obsahom tejto výpovede by som mohla spôsobiť nebezpečenstvo trestného stíhania či už sebe alebo osobám blízkym. Uvedené uvádzam vo vzťahu k okolnostiam o uzatváraní kúpno-predajnej zmluvy vo vzťahu k sestre. Zároveň krátkou cestou súdu predkladám návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, ktorý som podala voči sestre. Predmetný spis je vedený na Okresnom súde v Lučenci pod sp. zn. 5Ps/11/2014, pojednávanie je vytýčené na 23.01.2015. Po nahliadnutí sa doklady vracajú svedkyňi".

12. Na základe uvedeného mal dovolací súd preukázané, že žalobkyňou tvrdené skutočnosti i znalecké dokazovanie znalcom z odboru písomoznalectva boli predmetom pôvodného konania pred Okresným súdom Lučenec sp.zn. 13C/159/2014. Nejde teda o nové skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré žalobkyňa nemohla bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní. Skutočnosť, že v pôvodnom konaní došlo k zamietnutiu návrhu na vykonanie dokazovania nemôže dovolací súd preskúmať v konaní o povolení obnovy konania a prehodnocovať

právne závery súdov (prvej inštancie, odvolacieho súdu a dovolacieho súdu) o rozsahu vykonaného dokazovania v pôvodnom konaní. Prípadné nedostatky mohli byť predmetom konania na základe ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy SR vzťahujúcej sa už k pôvodnému konaniu. Ako dôvod prípustnosti obnovy konania podľa § 397, písm. a) CSP nemožno pod dikciu „bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní“ subsumovať zamietnutie návrhu na vykonanie konkrétneho označeného dôkazu v pôvodnom konaní súdom, pokiaľ kontext uplatnenia tohto dôkazu zostal rovnaký. Konanie o povolení obnovy konania sa v zásadne týka nových skutkových okolností, ktoré neboli známe v pôvodnom konaní.

13. Obiter dictum. Právo na súdnu ochranu možno realizovať iba zákonom ustanovenými procesnými postupmi aj v prípade ochrany vlastníckeho práva. Ak žalobkyňa nevyužila možnosť sťažnosti pred ústavným súdom proti rozhodnutiam v pôvodnom konaní, prípadnú ochranu v trestnom konaní, dovolací súd nezistil dôvody na zmenu konštantnej judikatúry týkajúcej sa dôvodov obnovy konania extenzívnym výkladom.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.